

یادداشت

سازمان ملل و جهانی که بیش از هر زمان بی اعتماد شده

محسن شریف خدائی

تحلیلگر روابط بین الملل

هشتادویکمین نشست مجمع عمومی سازمان ملل متحد در سال ۲۰۲۶ با شعاری برگزار می‌شود که خود گویای عمق بحران در این نهاد است: «بازسازی اعتماد، مدیریت تحول؛ سازمان مللی که برای همه کارآمد باشد». این شعار، بر خلاف عناوین خوش‌بینانه سال‌های گذشته، آشکارا اعتراف می‌کند که اعتماد جهانی به سازمان ملل از دست رفته و این نهاد در انجام مأموریت اصلی خود، یعنی حفظ صلح و امنیت بین‌المللی، ناکام مانده است. هم‌زمان، دوره ۱۰ساله دبیرکلی آنتونیو گوتروش رو به پایان است و هنوز جانشینی برای او تعیین نشده؛ زمانی که جهان بیش از هر دوره دیگر به یک نهاد میانجی و معتبر نیاز دارد. اما سازمان ملل، در ارزیابی واقع‌بینانه عملکرد یک دهه اخیر، از هر جهت ضعیف‌تر، بی‌اختیارتر و دورتر از مأموریت اصلی خود ظاهر شده است. در این سال‌ها نه‌تنها جنگ‌های بزرگ و تجاوز پایان نیافته، بلکه بحران‌های منطقه‌ای تشدید شده‌اند و شورای امنیت در بن‌بستی فلج‌کننده گرفتار است. ساختار تصمیم‌گیری سازمان ملل، که بر محور پنج قدرت دارای حق وتو بنا شده، عملاً امکان اصلاح را از بین برده و این نهاد را به سازمانی تبدیل کرده که در برابر بحران‌ها نظاره‌گر است. اهداف توسعه پایدار عقب افتاده‌اند، مأموریت‌های صلح‌بان ناکارآمد شده‌اند و شکاف میان کشورهای شمال و جنوب جهانی عمیق‌تر شده است. در چنین فضایی، شعار «بازسازی اعتماد» بیش از آنکه برنامه‌ای برای آینده باشد، اعترافی تلخ به شکست گذشته است. در همین دوره، آمریکا -به‌ویژه در دوران دوم ریاست‌جمهوری دونالد ترامپ- با یک جانبه‌گرایی فراینده خود، کارایی سازمان ملل را در حل‌وفصل مسائل جامعه بشری فرسوده و این نهاد را در برابر بحران‌ها به نظاره‌گری بی‌اختیار بدل کرده است. نمونه‌ها فراوان‌اند: جنگ آمریکا علیه ایران که پس از هفت ماه هنوز بدون دستاوردی مشخص ادامه دارد؛ بحران اوکراین که با وجود هزینه‌های سنگین آمریکا، به بن‌بست رسیده و اروپا بار اصلی آن را بر دوش می‌کشد؛ تعرفه‌های تجاری علیه کشورها که نتیجه‌ای معکوس داشته؛ کاهش کمک‌های مالی به سازمان ملل از سوی واشینگتن که این نهاد را در بحران بودجه فرو برده؛ هیئت صلح ترامپ که با وعده حل بحران غزه تشکیل شد اما عملاً بی‌ثمر مانده؛ و بن‌بست در شورای امنیت، جایی که وتوهای بی‌دریی قدرت‌های جهانی عملاً چرخه حل مشکلات را متوقف کرده و سازمان ملل را در برابر بحران‌ها به نظاره‌گری بی‌اختیار فروکاسته است. این مجموعه نشان می‌دهد که قدرت آمریکا در مدیریت بحران‌های جهانی، برخلاف تصور، به‌شدت کاهش یافته و رویکرد یک جانبه‌گرایی نه‌تنها راه‌حل نبوده، بلکه خود به بخشی از مشکل تبدیل شده است. در چنین شرایطی، آغاز نشست اسمال مجمع عمومی بیش از آنکه یادآور امیدهای جمعی باشد، تصویری از جهانی است که اعتماد در آن فرو ریخته و با چالش‌های بنیادین روبه‌رو است. غیبت برخی رهبران نیز بر این فضای مبهم افزوده است. صدراعظم آلمان، فدریش شولز، که قرار بود سخنرانی کند، در آخرین لحظه برنامه خود را لغو کرد؛ اقدامی که برای دومین تأمین‌کننده مالی سازمان ملل معنادار است. به‌ویژه آنکه مرتسین این روزها با مشکلات سیاسی داخلی و کاهش حمایت عمومی روبه‌رو است و ترجیح داده مدیریت برلین را بر حضور در نیویورک مقدم بدارد. غیبت ولادیمیر پوتین نیز همچون سال‌های گذشته ادامه دارد؛ او نه‌تنها به دلیل جنگ اوکراین، بلکه به‌خاطر محاسبات ژئوپلیتیک خود، ترجیح داده در مجمع عمومی حاضر نشود و پیام‌هایش را از مسیرهای دیگر منتقل کند. این تداوم غیبت، نشان می‌دهد که یکی از اعضای دائم شورای امنیت عملاً از صحنه اصلی دیپلماسی چندجانبه فاصله گرفته است. محمود عباس، رئیس تشکیلات خودگردان فلسطین، مانند سال گذشته، به دلیل عدم صدور مجوز ورود به خاک ایالات متحده از سوی کاخ سفید، از حضور در مجمع عمومی محروم است و تنها می‌تواند به‌صورت مجازی سخنرانی کند؛ وضعیتی که نشان می‌دهد چگونه تصمیم دولت میزبان می‌تواند حضور یکی از طرف‌های اصلی طولانی‌ترین بحران کنونی را از صحنه دیپلماسی چندجانبه حذف کند. رئیس‌جمهوری چین، شی جین‌پینگ نیز در این نشست غایب است؛ غیبتی که بیش از همه جلب توجه کرده است. او تنها یک بار در سال ۲۰۱۵ در مجمع عمومی سخنرانی کرد، اما امسال ترجیح داده به‌جای حضور در نیویورک، به واشینگتن سفر کند تا در دیداری حساس با ترامپ شرکت کند. این انتخاب حامل پیامی چندلایه است: چین می‌خواهد نشان دهد که روابط دوجانبه با آمریکا -حتی در اوج رقابت راهبردی- اولویت بالاتری نسبت به حضور نامدین در سازمان ملل دارد؛ و از سوی دیگر، این غیبت می‌تواند نشانه‌ای از بی‌اعتمادی یکن به کارایی سازمان ملل در مدیریت بحران‌های جهانی باشد. در این میان، سخنرانی دونالد ترامپ در روز اول، لحظه‌ای تعیین‌کننده در هفته حضور رهبران جهان در سازمان ملل بود؛ سخنرانی‌ای که نه آرام‌تر از سال گذشته، بلکه با لحنی تهاجمی‌تر، هشداردهنده و آمیخته با نمایش قدرت همراه شد. ترامپ در بخشی از سخنانش ایران را تهدید کرد و گفت ایالات متحده اجازه نخواهد داد تهران امنیت مسیرهای انرژی را فروگام بگیرد و هشدار داد که گزینه‌های بیشتری روی میز است. هرچند مذاکره و رسیدن به توافق را رد نکرد. این پیام، در میانه جنگ آمریکا علیه ایران، نشان داد که بحران هرمز همچنان یکی از حساس‌ترین محورهای سیاست جهانی است و در دیدارهای پشت پرده این هفته نیز نقش محوری خواهد داشت. ترامپ در بخش دیگری از سخنرانی خود ضمن تهدید کوبا به نابودی، به جنگ اوکراین و روسیه پرداخت؛ موضوعی که در سال گذشته یکی از محورهای اصلی مجمع عمومی بود. او ضمن انتقاد از هزینه‌های سنگین آمریکا در جنگی که اروپا باید بار اصلی آن را بر دوش بکشد، تأکید کرد که واشینگتن به‌دنبال راه‌حلی است که امنیت اروپا را تضمین کند، اما آمریکا را درگیر جنگی بی‌پایان نکند. ترامپ هشدار داد که روسیه باید بداند ادامه جنگ هزینه‌های بیشتری برایش خواهد داشت، اما هم‌زمان گفت مسیر دیپلماسی هنوز بسته نشده است. این ترکیب از تهدید و دعوت به مذاکره، نشان‌دهنده تلاش ترامپ برای حفظ فشار بر مسکو بدون تعهد به افزایش حضور نظامی آمریکا در اروپاست؛ پیامی که برای کیف و متحدان اروپایی آن اهمیت راهبردی دارد. ترامپ سپس به ابرهوش مصنوعی پرداخت و با لحنی پیروزمندانه اعلام کرد که آمریکا اکنون با فاصله زیاد از چین پیش افتاده است. او پیشرفت‌های اخیر در حوزه مدل‌های عظیم، کاربردهای نظامی و سامانه‌های ایمنی را نشان‌دهنده برتری راهبردی آمریکا را فناوری‌های آینده دانست. این ادعا در فضایی مطرح شد که نگرانی‌ها درباره خطرات وجودی هوش مصنوعی افزایش یافته و گزارش‌هایی درباره پهنپادهای کاملاً خودکار که جان تعدادی اوکراینی را گرفته‌اند، بحث‌های امنیتی را به سطحی تازه رسانده است. در مجموع، نشست اسمال مجمع عمومی بیش از آنکه صحنه اعلام برنامه‌های بلندپروازانه باشد، تصویری از جهانی است که در آن اعتماد فروریخته، بحران‌ها فزونی گرفته و سازمان ملل در آستانه گذار به دوره‌ای تازه، چشم‌انتظار تعیین رهبری جدیدی است که شاید بتواند این نهاد فرسوده را از وضعیت کنونی بیرون بکشد. هرچند نشانه‌ها حاکی از آن است که مسیر پیش‌رو دشوارتر از همیشه خواهد بود.

رئیس‌جمهوری: برای دفاع، از جنگ نمی‌ترسیم برای صلح، از مذاکره نمی‌گریزیم

رئیس‌جمهور با بیان اینکه ایران هیچ‌گاه آغازگر جنگ نبوده و همواره پابندی خود را به میز مذاکره نشان داده است، گفت: جنگ بر ما تحمیل شد، اما ما ثابت کردیم برای دفاع از خود، از جنگ نمی‌ترسیم و برای صلح، از مذاکره نمی‌گریزیم و تا پای جان برای دفاع از ایران عزیز ایستاده‌ایم.

رئیس‌جمهور روز گذشته در هشتادویکمین نشست مجمع عمومی سازمان ملل متحد اظهار کرد: دیروز رئیس‌جمهور آمریکا اعلام کرد ایران تروریست است. ما قربانی تروریسم هستیم. من از ایرانی می‌آیم که رهبرمان را بدون هیچ دلیل و بهران قانونی ترور کردند. من از ایرانی می‌آیم که مدرسه‌ای را بمباران کردند. کودکان میاب را ببینید. کودکانی که بمباران و کشته شدند. اسرائیل و آمریکا با سلاح‌های خود کودکان ما را شهید کردند. کودکان ما هیچ گناهی مرتکب نشده بودند. او افزود: لامرد شهر کوچکی در ایران است. کودکان ما در یک سالن ورزشی مشغول ورزش‌کردن بودند. آمریکا این ورزشگاه را با بمب‌های خوشه‌ای که به چند هزار تکه تقسیم می‌شد، بمباران کرد. آنها دانشمندان، مردم، زنان و کودکان ما را شهید کردند. تروریست‌ها و تربیت‌کنندگان تروریسم به ما برچسب تروریست می‌زنند. ما فقط از خودمان دفاع کردیم، تروریسم نیستیم. رئیس‌جمهور با اشاره به آماج حملات ناجوانمردانه دشمن، اظهار داشت: آمریکا و اسرائیل با آخرین تجهیزات کشورشان دفاع کردند، آنها ما را مورد حمله قرار دادند اما ما در مقابل آنان سر خم نکردیم، به حملات آنها پاسخ دادیم اما ما مردم را مورد حمله قرار ندادیم. از سرزمین‌هایی که تجهیز شده بودند، مدرسه، بیمارستان، مراکز علمی، پل‌ها و زیرساخت‌های ما را مورد حمله قرار دادند که خلاف قوانین بین‌المللی بود.

رئیس‌جمهور اظهار کرد: من وقتی مسئولیت را به عهده گرفتم، روز اول اسماعیل هنیه را در تهران ترور کرد؛ اسرائیل هر منطقه‌ای را که دلش می‌خواهد بمباران می‌کند و ترور می‌کند؛ در غزه بیش از ۸۰ هزار انسان بی‌گناه را قتل عام کردند، نسل‌کشی می‌کنند با ابزار و تکنولوژی‌هایی که دارند، بعد می‌گویند دیگران تروریست هستند.

پزشکیان افزود: آنها مدعی می‌شوند ایران عامل ناآرامی است. ما عامل ناآرامی هستیم؟ ما که می‌خواهیم مستقل زندگی کنیم و نمی‌خواهیم سر خم کنیم. عامل ناآرامی هستیم؟ اگر آتهایی که ترور می‌کنند، می‌کشند و جنایت می‌کنند عامل امنیت و صلح هستند. او با تأکید بر اینکه آنها هیچ‌کدام از قوانین بین‌المللی را رعایت نمی‌کنند، گفت: این آن چیزی است که ما با آن مواجهیم، ما چیزی نمی‌خواهیم، ما پاسخ خود را به این (بدعه‌دی‌ها) یافته‌ایم. ما قدرت لازم را داریم، زیرا ملتی که نتواند از خود دفاع کند، در این دنیا له خواهد شد.

رئیس‌جمهور افزود: در دنیایی قرار داریم که قدرت‌مندان به‌جای اینکه به فکر مردم، انسانیت، عدالت و دموکراسی باشند، عامل ویرانی، تخریب و نابودی هستند و هر فردی را که می‌خواهند تخریب بکنند، اسم تروریست روی آن می‌گذارند. پزشکیان اظهار کرد: ایران در ۲۰۰ سال گذشته به هیچ کشوری شکست نداده، همیشه از خودش دفاع کرده است و لسی امروز متهم به عامل ناامنی در منطقه شده است. این رویکرد باعث شده ما راهبر خود را این‌گونه انتخاب کنیم که ما قدرت می‌خواهیم که بتوانیم از خودمان دفاع کنیم. قدرت نمی‌خواهیم که تجاوز کنیم؛ انرژی را برای توسعه می‌خواهیم و برای ساختن بمب، تخریب و تهدید جوامع نمی‌خواهیم و برای امنیت می‌خواهیم مشارکت کنیم. ما ادامه داد: ملت ایران در هفت ماه گذشته برای دفاع از کشور هر شب در خیابان بودند تا اجازه ندهند کسانی که آمریکا و اسرائیل تهییج کرده و اسلحه به آنها داده بودند، ناامنی در کشور ایجاد کنند.

پزشکیان اظهار کرد: استقرار دائمی ناوگان‌های متخاصم و گسترش جنگ، امنیت نمی‌سازد. امنیت کشتیرانی را نمی‌توان از امنیت کشورهای ساحلی جدا کرد. او گفت: فلسطین همچنان زخمی باز بر پیکر وجدان جامعه جهانی است و غزه همچنان نماد شکست سازکارهای بین‌المللی در جلوگیری از رنج غیرنظامیان است. دهه‌هاست قطع‌نامه‌ها صادر می‌شوند، اما اشغال و خشونت ادامه دارد. ما نمی‌توانیم از صلح سخن بگوییم اما فلسطین را نادیده بگیریم. صلح پایدار در غرب آسیا، بدون عدالت برای فلسطین ممکن نیست.

رئیس‌جمهور گفت: تا زمانی که اشغال، تجاوز و بی‌عدالتی در جهان باشد، مقاومت تداوم خواهد یافت و اگر شکلی از آن آسیب ببیند، به اشکالی دیگر و چه‌بسا نیرومندتر، بار دیگر ظهور می‌کند. پزشکیان اظهار کرد: در غزه با وجود کشتار بی‌وقفه و ویرانی گسترده، ایمان مردم آشکار ساخت که مقاومت را نمی‌توان با بمب و محاصره وادار به تسلیم کرد. او ادامه داد: این ذات انسان است، ذات و طبیعت انسان است. اگر یک انسانی را از سرزمینش بیرون کنند، مقاومت می‌کند؛ اگر یک انسان را خانه و کاشانه‌اش را بمباران کنند، مقاومت می‌کند. مقاومت نکند چه کند؟ پیذیرد که قلدری بکند؛ پیذیرد که از خانه و کاشانه‌اش بیرونش بکنند و اینها در مقابل این تجاوز ساکت بنشینند و اگر خواستند از خودشان دفاع کنند بگویند اینها تروریست هستند؟

پزشکیان گفت: مسائل منطقه ما پیش از آنکه به بهانه جنگ قدرت‌های دوردست بدل شود، در خود منطقه و توسط کشورهای منطقه مجال حل دارد؛ استقلال راهبردی یعنی رابطه به هیچ قدرت خارجی به امکان جنگ علیه همسایه تبدیل نشود. او خطاب به همه کسانی که در تصمیم‌گیری، طرحی و اجرای حمله به سرزمین ایران مسئول بودند، گفت: ملت ما قدرت نظامی و آثار تصمیم‌های مخرب آنها را در نزدیک تجربه کرد و آنها تاب‌آوری ایران را آزموده‌اند؛ اکنون به‌خوبی می‌دانند ایران را نمی‌توان با جنگ وادار به تسلیم کرد؛ ایران هیچ‌گاه آغازگر هیچ جنگی نبوده و همواره پابندی خود را به میز مذاکره نشان داده است؛ جنگ را بر ما تحمیل کردند، اما ما ثابت کردیم برای دفاع از خود، از جنگ نمی‌ترسیم و برای صلح از مذاکره نمی‌گریزیم و تا پای جان برای دفاع از ایران عزیز ایستاده‌ایم.

رئیس‌جمهور اضافه کرد: موضوع این اجلاس بازسازی

شرق

اعتماد است. اعتماد با سخن ساخته نمی‌شود، بلکه نیازمند پرهیز از معیارهای دوگانه است؛ بمب اتم و دیگر سلاح‌های کشتار جمعی این منطقه در دست رژیم اسرائیل است، اما بازرسی‌ها از ایران درخواست می‌شود. اسرائیل ۷۰ هزار نفر را در غزه قتل عام کرد، اما ایران در پشت میز مذاکره بمباران شد. اسرائیل بمب اتم دارد، عضو آن‌پی‌تی نیست، در تمام عمر نگینش یک بازرس به سرزمین‌های اشغالی راه نداده، اما میلیاردها دلار سلاح رایگان پاداش می‌گیرد و مصونیت دارد هر پایتختی را که خواست بمباران کند.

پزشکیان افزود: تکرار می‌کنم؛ بمب اتم در اسرائیل است، اما بازرس‌ها در ایران. اسرائیل می‌کشد، ولی ایران تحریم می‌شود. تراژدی اینجاست که به هرکس بگویید خنده‌اش می‌گیرد، تحریم فقر و مردم بی‌گناه را نشانه می‌گیرد؛ مردم را قربانی تیت‌های شوم خود می‌کند.

او ادامه داد: اگر در پی عدالت هستیم، دوست و رقیب باید با یک معیار سنجیده شوند و حقوق بشر، ابزار رقابت ژئوپلیتیک نشود. ایران امتیازی ویژه نمی‌خواهد، حقوق برابر می‌خواهد و مسئولیت آن را نیز می‌پذیرد.

رئیس‌جمهور اظهار کرد: ایران در تاریخ طولانی خود یک

حقیقت را به‌روشنی آموخته‌است؛ جهان، بدون داشتن قدرت خطرناک است؛ اما جهانی که فقط زبان قدرت را بفهمد،

امنیت پایدار نخواهد داشت. اگر اعتماد میان ملت‌ها از بین

برود، حتی قدرتمندترین ارتش‌ها نیز قادر به ایجاد امنیت پایدار نخواهند بود.

پزشکیان تصریح کرد: اگر حقوق بین‌الملل فقط زمانی اجرا شود که با منافع قدرتمندان سازگار باشد، کشورهای بیشتری به این نتیجه خواهند رسید که برای تأمین امنیت خود فقط بر قدرت خویش تکیه کنند و این آغاز جهانی خطرناک‌تر برای همه ما خواهد بود. او با بیان اینکه نباید اجازه دهیم قرن بیست‌ویکم به دوران بازگشت به سیاست زورمدارانه و حکومت زورمداران تبدیل شود، گفت: نباید جهانی بسازیم که در آن قدرت نظامی جای مشروعیت، تحریم جای دیپلماسی، ترور جای سیاست و جنگ جای گفت‌وگو را بگیرد.

رئیس‌جمهور افزود: ایران قدرت خود را حفظ می‌کند، ما جهان را نه به جنگی دیگر، بلکه به صلح و عدالت فرامی‌خوانیم؛ نه از سر صفر، بلکه از سر اعتماد به قدرت خود و فهم این حقیقت که هیچ‌کس در این منطقه به‌تنهایی امنیت نخواهد داشت؛ یا امنیت را با یکدیگر خواهیم ساخت، یا ناامنی را با یکدیگر تحمل خواهیم کرد.

پزشکیان اظهار کرد: ما به ساختن آینده‌ای می‌اندیشیم که در آن امنیت، عدالت و کرامت انسانی، حقوقی سلب‌ناشدنی و مشترک برای همه ملت‌ها باشد. آینده‌ای که در آن هیچ ملتی به حاشیه رانده نشود، هیچ صدایی در هیاهوی قدرت گم نشود و هیچ قدرتی حق نداشته باشد آینده دیگران را به‌جای آنان رقم زند. او گفت: نظمی که شایسته نام بین‌المللی باشد باید بر پایه برابری ملت‌ها، عدالت، انصاف و اراده مشترک بشریت استوار شود؛ زیرا صلحی که برای همه نباشد، صلح نیست و عدالتی که شامل همه نشود، عدالت نیست.

پزشکیان اضافه کرد: سخنان دیروز رئیس‌جمهور آمریکا نزد افکار عمومی دنیا، اندیشمندان، سیاستمداران و حقوق‌دانان، نشانه بازی از خوی قلدری، منطق زور و مغایر صریح منشور ملل متحد است. ایشان بداند تهدید، ملت ما را منسجم‌تر، قوی‌تر و مقاوم‌تر ایرانیان را بیشتر می‌کند و باید بدانند ملت ایران در برابر زور سر خم نخواهند کرد و متجاوزان را پشیمان خواهند کرد. رئیس‌جمهور گفت: ما آماده گفت‌وگو هستیم، اما بدانند که زبان زور را نخواهیم پذیرفت.

وقتی کشور‌های کوچک با آمریکا همسومی شوند

محمودفاضلی

دبلیمات پیشین وتحلیلگر اموربین الملل

اصل را مورد تأیید اکثریت اعضا قرار داد. برای اجرای مؤثر این تعهدات، کمیته باید از ابزارهای لازم برخوردار باشد و در این راستا، فعال‌سازی هیئت کارشناسان اهمیت ویژه‌ای دارد. از این رو یونان از پیش‌نویس قطع‌نامه و تمدید پیشنهادی مأموریت این هیئت حمایت می‌کند.

نماینده دائم یونان در سازمان ملل مدعی شد موضوع کشورش درباره برنامه هسته‌ای ایران تغییر نکرده است و ایران هرگز نباید به سلاح هسته‌ای دست یابد. به اعتقاد او ماهیت فعالیت‌های هسته‌ای ایران و اتهامات باقی‌مانده درباره شفافیت مایه نگرانی جدی است و اباشیت تداوم اورانیوم با غای بالا، ضرورت بازسازی اعتماد نسبت به ماهیت کاملاً صلح‌آمیز این برنامه را برجسته می‌کند. او طی مواضع خود بر نقش «غیرقابل جایگزین» آژانس بین‌المللی انرژی اتمی تأکید کرد و خواستار همکاری کامل و سازنده ایران با این نهاد و ارائه دسترسی و اطلاعات لازم برای انجام مؤثر و مستقل وظایف راستی‌آزمایی آژانس شد. به باور نماینده این کشور، فقط شفافیت پایدار و راستی‌آزمایی معتبر می‌تواند اطمینان مورد نیاز جامعه بین‌المللی را فراهم کند. یونان نگران تشدید تنش‌ها در منطقه است. بازگشت فوری به گفت‌وگو و ازسرگیری مذاکرات خواسته ما بوده و دیپلماسی تنها راه پایدار برای دستیابی به صلح و ثبات است. رعایت حقوق بین‌الملل، از جمله حقوق بشردوستانه بین‌المللی و حفاظت از غیرنظامیان و زیرساخت‌های غیرنظامی مورد توجه ماست. به اعتقاد نماینده یونان، با توجه به وابستگی زنجیره‌های تأمین جهانی و منطقه‌ای، به‌ویژه در کالاهای اساسی مانند مواد غذایی و کود، آزادی ناوبری و بازگشت فوری به وضعیت پیشین مورد تأکید آتن است. حق عبور ترانزیتی از تنگه‌های بین‌المللی، از جمله تنگه هرمز، همان‌گونه که در کنوانسیون حقوق دریاها (UNCLOS) آمده، باید به‌طور کامل

رعایت شود و کشتیرانی بین‌المللی باید از هرگونه مانع، تهدید یا اقدام مغایر با حقوق بین‌الملل مصون بماند. این موضوع برای سایر مسیرهای دریایی حیاتی، از جمله دریای سرخ و تنگه باب‌المندب نیز مطرح است. یونان که در روزهای اخیر حملات اخیر حوثی‌ها علیه عربستان را به‌طور قاطعانه محکوم کرد و این اقدامات را تهدیدی جدی برای صلح و ثبات منطقه دانست، مدعی است: «آزادی و امنیت ناوبری باید مطابق با حقوق بین‌الملل و کنوانسیون ملل متحد درمورد حقوق دریاها به‌طور کامل محترم شمرده شود».

به تصمیم دولت یونان، یک سامانه پاتریوت مستقر در جزیره «کارپاتوس» برای حفاظت از پایگاه نظامی آمریکا به نام «سودا» به جزیره کرت منتقل می‌شود. این تصمیم چند روز پس از ادعای نشریه فاینانشیال‌تایمز درباره بررسی احتمال حمله توسط ایران به پایگاه‌های آمریکایی در خاک اروپا در صورت تشدید حملات نظامی واشینگتن علیه این کشور اتخاذ شده است. این کشور که از متحدان آمریکا و اسرائیل محسوب می‌شود، در شعارهای علنی خود مدعی می‌شود هیچ جایگزین پایداری برای دیپلماسی و بازگشت به مذاکرات وجود ندارد و دستیابی به توافقی جامع، مبتنی بر راستی‌آزمایی مؤثر و منطق با حقوق بین‌الملل و منشور سازمان ملل، بهترین راه برای رفع نگرانی‌های اشاعه هسته‌ای و بازگرداندن ثبات منطقه‌ای است. مقامات حزب حاکم این کشور، از ایران می‌خواهند با جدیت در مذاکراتی سازنده برای دستیابی به توافقی پایدار مشارکت کند و تضمین‌های شفاف، پایدار و قابل راستی‌آزمایی درباره ماهیت صلح‌آمیز فعالیت‌های هسته‌ای خود ارائه دهد. یونان که در محور عملیات اروپایی «آسیپدس» در دریای سرخ نقشی مهمانگ و همسو با آمریکا دارد و حتی یک بار از عدم تمایل اکثر کشورهای عضو اتحادیه اروپا برای مشارکت با نیروی دریایی خود در عملیات «آلمپدس» انتقاد کرده بود، هم‌اکنون در همه سطوح از ناوبری امن و بلاامنع در تنگه هرمز حمایت می‌کند و در ماه‌های اخیر بارها آزادی دریانوردی را موضوعی با اهمیت جهانی خوانده و چون خود را یک قدرت دریایی می‌داند، این مسئله را در اولویت مطلق قرار داده است. این کشور همچنین جهت تقویت حفاظت از زیرساخت‌ها و تأسیسات حیاتی کشورهای منطقه خلیج فارس اقدام کرده و پس از تشدید تنش با ایران، حفاظت از پایگاه نظامی آمریکایی «سودا» را نیز افزایش داده است. امری که با توجه به نقش کلیدی این پایگاه برای حضور نظامی‌های توسعه‌طلبانه آمریکا در شرق مدیترانه اهمیت دارد.